

Інформаційно-психологічна безпека особистості

У доповіді висвітлено питання інформаційно-психологічної безпеки особистості, досягнення якої залежить від стійкості особистості до різних видів інформаційно-психологічного впливу, а також дотримання правил щодо мінімізації інформаційно-психологічного впливу різного характеру.

Формування та розвиток сучасної особистості відбувається в умовах революційних змін інформаційного простору, тому питання інформаційно-психологічної безпеки особистості набуває першочергового значення.

Інформаційно-психологічна безпека особистості – це стан захищеності психіки людини від негативного впливу, який здійснюється шляхом упровадження деструктивної інформації у свідомість і (або) у підсвідомість людини, що призводить до неадекватного сприйняття нею дійсності.

Основними об'єктами інформаційно-психологічного захисту є індивідуальна і масова свідомість.

Головними системотворчими рисами особистості є цілісність (тенденція до стійкості) та розвиток (тенденція до зміни). Внаслідок руйнування цих рис особистість перестає існувати як соціальний суб'єкт. Тому, будь-який інформаційно-психологічний вплив на особистість має оцінюватися з позиції збереження чи руйнування її як цілого. [3].

Інформаційно-психологічний вплив (ІПВ) - вплив на свідомість особистості і населення з метою внесення змін у їх поведінку та (або) світогляд.

Негативний інформаційно-психологічний вплив — процес зміни психічних станів і характеристик людей під впливом інформаційно-комунікативних процесів як динамічного компонента інформаційного середовища. Цей вплив спрямований на людину чи групу осіб (у тому числі без їхньої згоди) з метою примусу до визначеної поведінки, оцінки ситуації, керування та корекції індивідуальної та колективної свідомості [1].

Базовими методами інформаційно-психологічного є переконання і навіювання.

Основними видами інформаційно – психологічного впливу є:

- **психогенний** – це психічний або фізичний вплив певних явищ або подій на свідомість людини, в результаті чого спостерігається порушення вищої нервової діяльності, що проявляються у відчутті страху та панічному стані особистості.

- **нейролінгвістичний** вплив. Основним засобом його виступають соціально продумані програми вербального і невербального впливу, що дозволяють змінювати світогляд та ціннісні орієнтири особистості.

- **психоаналітичний** або психокорекційний – це дослідження та аналіз підсвідомості людини і вплив на неї шляхом, що виключає опір на рівні свідомості. Такий вплив переважно здійснюється у стані гіпнозу.

- **звукова регуляція** – закодована інформація.

- **психотропний та психотропний** (парапсихологічний, екстрасенсорний) - вплив, що може здійснюватися за допомогою передачі енергії мислення через позачуттєве сприйняття [3].

Dninaukifsp2015

Особливої досконалості набули технології інформаційно-психологічного впливу на індивідуальну, групову і масову свідомість людей, для реалізації яких використовуються

- засоби масової інформації та спеціальні засоби інформаційно-пропагандистської спрямованості;

- глобальні комп'ютерні мережі і програмні засоби розповсюдження в них пропагандистських інформаційних матеріалів;

- засоби, що нелегально модифікують інформаційне середовище, на підставі чого людина приймає рішення;

- засоби створення віртуальної реальності;

- чутки;

- засоби підпорогового психосемантичного впливу;

- засоби генерування акустичних і електромагнітних полів та ін.

Маніпуляції станом інформаційного середовища призводять до:

- зміни стану духовної сфери суспільства

- деформації і деструктивних змін у свідомості індивідів, груп, суспільства
- психоемоційної і соціальної напруженості особистості, суспільства
- спотворення норм і неадекватних соціальних стереотипів і установок,
- оманливих і неприродних орієнтацій та цінностей, що безпосередньо впливає на стан і процеси у всіх основних сферах суспільного життя.

Для мінімізації негативного інформаційно-психологічного впливу та збереження стану внутрішньої рівноваги в умовах потужних інформаційних атак слід дотримуватися таких рекомендацій:

- критично сприймати та аналізувати усю отриману інформацію, зважено та раціонально реагувати на емоційні заклики та повідомлення;
- відмовитись від негайного реагування на інформацію щодо дій та поведінки, до яких вона закликає;
- не робити поспішних висновків, не давати необдуманих оцінок, давати собі час на обдумування інформації;
- формувати власну позицію стосовно тієї інформації яка вас турбує;
- бути відкритим до сприйняття 20 альтернативних точок зору, та аргументованого обґрунтування власної позиції;
- намагатися переключатись на інші види діяльності, не пов'язані із отриманням негативної інформації;
- зменшити кількість інформаційних джерел з яких отримуєте інформацію (надавати перевагу лише тим яким довіряєте) [2].

Отже, інформаційно-психологічну безпеку слід розглядати як стан захищеності особистості, різних соціальних груп і об'єднань людей від дій, впливів, які здатні проти їхньої волі і бажання змінити психічні стани та психологічні характеристики людини, модифікувати її поведінку і обмежувати свободу вибору особистості.

Список літератури:

1. Виноградчий В.І. Сучасні інформаційні технології, інформаційні небезпеки /В.І. Виноградчий <http://www.nmckherson.gov.ua/index.php/pedagogichna-storinka/naukovi-statti/7-suchasni-informatsijni-tekhnologiji-informatsijni-nebezpeki>

2. Гринчук О. Протидія негативним інформаційним впливам / О. Гринчук / <http://www.pu.if.ua/depart/SocialPsychology/ua/4744/>.

3. Остроухов В.В., Петрик В.М., Присяжнюк М.М. Інформаційна безпека соціально-правові аспекти / В.В. Остроухов, В.М. Петрик М.М., Присяжнюк та ін./ за заг. ред. Є.Д.Скулиша. – К. : КНТ, 2010. – 776 с.